

۲۰۱۰/۱۱/۱۳

د. صلاح الدين و امين الدين سعیدی - سعیدافغانی

از مرکز مطالعات ستراتیژیک افغان

و مرکز کلتوری د حق لاره

بسم الله الرحمن الرحيم

عید قربان - احکام - الهام و درسهای آن

خدای متعال در باب قربانی فرموده است:

(فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ) ترجمه: پس برای پروردگار خویش نماز بگزار و قربانی کن. (سوره مبارکه کوثر - آیه ۱۰۸). همچنان پیغامبر دین مبین اسلام حضرت محمد (ص) در باب قربانی چنین می فرماید: ما عَمِلَ ابْنُ آدَمَ مِنْ عَمَلٍ يَوْمَ النَّحْرِ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ إِهْرَاقِ الدَّمِ وَ أَنَّهُ لِيَأْتِيَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِقُرُونِهَا، وَأَشْعَارِهَا، وَ اضْلَافِهَا وَ إِنَّ الدَّمَ لَيَقَعُ بِمَكَانٍ قَبْلَ أَنْ يَقَعَ بِالْأَرْضِ فَطَيَّبُوهَا نَفْسًا. ترجمه: فرزند آدم هیچ عملی را در روز عید قربان دوست داشته تر به سوی خداوند از ریختن خون، انجام نداده است و به تحقیق که قربانی در روز قیامت می آید با شاخهای خویش و مویهای خویش و سُمهای خویش، و به تحقیق که خون به مکانی فرو می ریزد، قبل از آنکه بر زمین بریزد، پس به آن خاطر خوش باشید. (روایت ترمذی از عایشه رضی الله عنها).

اضحیه به ضم (همزه) و کسر آن با تخفیف (یا) و تشدید آن: اسم آن چیزی است که در روز عید قربان ذبح کرده می شود و معنای دری آن قربانی است. اضحیه و قربانی در اصطلاح شرع: همانا کشتن حیوان مخصوصی است به نیت قُرْبِ الهی در وقت مخصوصی.

قربانی یک عبادت مالی و از شعائر دین مبین اسلام است و در مقابل دیگر عبادات مالی و بزرگیهای خاصی خود را دارد. با توجه به این ویژگیها قربانی بین عبادات دیگر جایگاه و اهمیت متمیزی را حائز است، که الهام دهنده دُروس بی پایان برای یک مسلمان آگاه و خوب است.

مفهوم و معنی قربانی:

از نظر معنای لغوی «قربانی» منسوب «قربان» است، و قربان چیزی که بوسیله آن تقرب و نزدیکی به الله تعالی گردد، میباشد و همچنان «قربانی کردن» ذبح کردن حیوان حلال برای تقرب به درگاه خداوند تعالی است. بعضی از علماء هر نیک و عمل خیر را که باعث قرب و رحمت پروردگار عالمیان گردد، «قربانی» می نامند. البته در عرف عام اضحیه به آن حیوان مخصوص «قربانی» اطلاق می شود که به خاطر رضای الله تعالی در روزهای معین عید الاضحی «عید قربان» مسلمان آن را ذبح و قربانی می کنند. کلمه قربانی از لفظ قربان گرفته شده و «۲۰ بار» در سوره های مبارکه «البقره»، آل عمران، المایده، الانعام، الحج، الصافات، الفتح و الکوثر» قرآن مجید آمده است. مراد ازین کلمه در اکثر موارد متذکره در قرآن کریم به معنای «حیوان مذبحه» میباشد.

تاریخچه قربانی:

ذبح قربانی جهت تَقَرُّبُ پروردگار از زمان ابو البشر حضرت آدم (ع) آغاز شد. آن وقتی بود که حضرت آدم (ع) دو فرزندش هابیل گوسفند و قابیل مقداری گندم را بعنوان قربانی ببارگاه خداوندی متعال تقدیم نمودند. به دستور و روال آن زمان آتشی از آسمان آمده، قربانی هابیل را سوخت، که این علامت قبول بود و قربانی قابیل بحال خود باقی ماند. در سوره مبارکه المایده، آیه ۲۷ قرآن مجید خداوند تعالی چنین فرموده است: «وَأَوَّلَ عَلَيْهِمْ نَبَأُ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ (۲۷). ترجمه: داستان دو پسر آدم را بدرستی برایشان بخوان هنگامیکه (هریک از آن دو) قربانی پیش داشتند پس از یکی از آن دو پذیرفته شد و از دیگری پذیرفته نشد. (قابیل) گفت:حتماً تو را خواهم کشت (هابیل) گفت، خدا فقط از تقوا پیشگان می پذیرد.

بعد از آن این عمل در تمام ادیان سماوی و ابراهیمی به عنوان یک عبادت و ذریعه تقرب و در مناسبات و مواقع خاص به عنوان یک دستور و آئین جای ماند. بلی قربانی به نحوی از آنحاء و به تعبیر خویش در بین تمام ملتها اعم از پیروان ادیان سماوی و غیر سماوی وجود دارد.

واقعه تاریخی بی نظیر:

د پانوی شمیره: له ۱ تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خير و لولئ

قربانی به عنوان شعایر دین و مشروعیت آن به زمان حضرت آدم (ع) بر میگردد. اما زمانیکه واقعه بی نظیر و شگفت انگیز، «ابوالانبیاء» حضرت ابراهیم (ع) پیش آمد، که در آن واقعه تاریخی بی مثال، ایشان برای ذبح و قربان کردن فرزند برومندش حضرت اسماعیل(ع) بامر الهی، اقدام فرمودند و پس از پیروز و نامدار شدن حضرت ابراهیم(ع) در آن آزمایش و ابتلاء سخت و تاریخی، قربانی جایگاه و اهمیت ویژه ای را در ادیان سماوی کسب کرد.

بدین اساس حضرت ابراهیم(ع) ملقب به «خلیل الله، خلیل الرحمن و پدر پیامبران - ابوالانبیاء» از جانب الهی بنام دوست خطاب شد و از جانب هم شخصیت یکتا پرستی «پیغمبر توحیدی» حضرت ابراهیم علیه السلام برای تمام اهل ادیان سماوی یهودیان، مسیحیان و اهل اسلام مورد قبول و قابل احترام است. آن داستان تکان دهنده و شگفت انگیز (قربانی پدر ارجمند، فرزند دلیند را) که در سوره مبارکه صافات قرآن مجید آمده است، کتب مقدس مسیحیان نیز آنرا حکایت میکنند.

سیرت و زندگانی تمام انبیاء (ع) و رجال دین و پیشوایان خوب جوامع بشری پُر از قربانی و مجاهدت هاست. جایگاه و زندگینامه ابوالانبیاء حضرت ابراهیم(ع) در تاریخ ادیان آسمانی و به پیروان دین «ابراهیمی» که توام با مجاهدت ها، رنجها و مشقتها، هجرتها و دعوتها است، بمثابة پند، عبرت، الهام و درسهای از تقرب به درگاه ذات مقدس و یگانه و ادای رسالت درین دنیای فانی و آزمایش میباشد.

زمانیکه حضرت ابراهیم (ع) دعوت راه حق را آغاز نمود، پدرش «آزر» و تمام خانواده درمقابل او ایستادند. در راه توحید و یکتا پرستی پادشاه وقت «نمرود» ایشان را به آتش مجازات کرد. بالاخره او مجبور شد که راه هجرت را پیشه کند لذا از وطن اصلی خویش در سرزمین عراق (بابل) بهسوی فلسطین هجرت فرمود «وقال اِنی ذاهب الی ربی سیهین» (و گفت من بسوی پروردگارم میروم و او مرا هدایت خواهد کرد).

سوره الانعام، آیه ۷۴ قرآن کریم: **وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ أَرَزَّ أَنْتَ خَدُّ صَنَمًا آلِهَةً إِنِّي أَرَاكَ وَ قَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (۷۴) ترجمه: (و یاد کن) هنگامی را که ابراهیم به پدر خود آزر گفت آیا بُتان را خدایان (خود) میگیری من همانا تو و قوم تو را در گمراهی آشکاری می بینم» (۷۴).**

حضرت ابراهیم(ع) در تمام زندگی چشم به انتظار فرزند بود در سن هشتاد و شش سالگی درحالت بیم و امید بدربار خداوندی متعال برای فرزندی صالح دست بدعا شد. «رب هب لی من الصالحین» بار الها! مرا فرزند صالحی از بندگان شایسته عطا فرما. خدا این دعا را مستجاب کرد و فرزند صالحی همچون اسماعیل باو بشارت داد. «**فبشرناه بغلام حلیم**» پس ما او را به نوجوانی بردبار و صبور بشارت دادیم.

زمانی که فرزند به مقام سعی و کوشش رسید یعنی به مرحله ای رسید که می توانست در مسائل مختلف زندگی با تلاش و کوشش پدر را یاری کند بنا به گفته بعضی مفسران در آن وقت سیزده ساله بود. در آن زمان حضرت ابراهیم علیه السلام خواب عجیب و شگفت انگیزی دید (خواب انبیاء در حکم وحی الهی است) و آن خواب حیرت انگیز بیانگر آغاز یک آزمایش بزرگ دیگر بود. در خواب می بیند که از سوی خداوند به او دستور رسیده است تا فرزندش را با دست خویش قربانی کند و سر ببرد.

پدر تمام ماجرا را برای فرزند بیان می کند آن گفتمان تاریخی تا روز قیامت در کتاب جاویدان مرقوم گشته است و این بار نیز حضرت ابراهیم (ع) از آزمایش بس عظیم و بزرگ سر افراز و کامران بیرون آمد و این غالباً سخت ترین و آخرین امتحان حضرت ابراهیم علیه السلام بود که در آن هم مانند کوهی ثابت قدم ماند. «قد صدقت الرؤیا انا كذلك نجزي المحسنین ان هذا لهو البلاء المبین و فدیناه بذبح عظیم». الله تعالی قوچی بزرگ فرستاد تا به جای فرزند قربانی کند و سنتی برای آیندگان در مراسم حج و سرزمین منی و برای تمام جهانیان به جای ماند.

سوره الصافات، آیه ۱۰۲ قرآن کریم: **قَلَمًا بَلَّغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَى قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ (۱۰۲) ترجمه: پس چون رسید اسمعیل با پدر در موضع سعی، گفت ای پسرک من، بدرستی که من دیدم در خواب که ذبح میکنم ترا، پس بنگر که چه می بینی. گفت ای پدر من! بکن آنچه فرموده شده، زود باشد که بیای مرا اگر خواسته باشد خدا، از شکیبایان «۱۰۲».**

بهمین دلیل و امر الهی این رسم و این روز بعنوان یادگار ابراهیمی، دین اسلام و خاتم پیامبران نه فقط آنرا مشروع قرارداد بلکه بر احیای آن حکم تأکید آمد که در همان روز تاریخی دهم ذی الحجه، عید قربان حجاج کرام و عموم مسلمانان بشرط استطاعت یک گوسفند سالم با شرایط و سن خاصی ذبح کنند. (احکام شرعی و تفصیل فقهی این شعار اسلامی در کتابهای فقه به تفصیل و نوشته های متعدد ذکر شده است و بخش عمده آنرا بعداً پیشکش خواهیم کرد).

قربانی و حج که مجموعه از مناسک، طواف و سعی، و قوف عرفه، منی، مُزدلفه، رمی جمرات، ذبح قربانی شکرانه و غیره همه اینها شعائر و عباداتی هستند که در ماه ذی الحجه ادا می شوند. مشروعیت همه اینها به حضرت ابراهیم علیه السلام بر می گردد و از ایشان به خاتم پیامبران و اهل اسلام به ارث رسیده است.

پیامبر اسلام و دین مقدس اسلام جانشین برحق حضرت ابراهیم علیه الصلاة والسلام با افتخار می فرمایند «أنا دعوة جدی ابراهیم» من ثمره و نتیجه دعا پدر بزرگم ابراهیم هستم. دعایی که هنگام تعمیر کعبه بر زبان حضرت ابراهیم جاری بود: «**ربنا و بعث فیهم رسولا منهم...**».

در خصوص قربانی وقتیکه از آنحضرت (ص) سوال میشد: «ما هذه الاضاحی؟» این قربانی ها چه هستند؟ آنحضرت در پاسخ میفرمودند: «سنة ابراهيم عليه السلام» (قربانی) سنت (و یادگار) پدرتان حضرت ابراهیم (ع) است. اصحاب پرسیدند: «فما لنا فيها يا رسول الله» ای رسول گرامی! ما را از ذبح قربانی چه میرسد؟ آنحضرت در جواب فرمودند: «بكل شعرة حسنة...» در مقابل هر مویی شمارا یک نیکی میرسد و در مقابل هر پشمی به شما یک نیکی می رسد. (مشكوة المصابيح).

یک فرد مسلمان وقتی که دوست داشتی و بهترین حیوانی از قبیل شتر، گاو و گوسفند را در راه خداوند قربانی میکند در واقع گویا برای تکامل روحی و تربیت تدریجی نخستین درس عبرتی و الهام پیروی از راه خیر و قربانی در راه خیر و راه الله تعالی به او آموخته میشود که او از قربانی نفیس برای قربانی نفس خویش آماده گردد. در عین حال برای فقراء و مساکین بهترین صدقه و خیرات است که خانواده خویش نیز از آن استفاده میکنند.

انسان های مؤمن، با استفاده از چنین روز با عظمتی که درهای بهشت بر رویشان گشوده می شود و باب رحمت الهی باز می گردد، با تضرع به پیشگاه رب العزت، درخواست مغفرت و آمرزش مینمایند. در روایات مکرری نقل شده که در روز عید اضحی قربانی کنید تا گرسنگان و بیچارگان از خوردن گوشت سیر شوند.

در روز عید قربان حجاج با کشتن گوسفند و یا بخشش و انفاق کردن اعلام میکنند که این نبرد با پیروزی آنها در این میدان بپایان رسیده است. رسم سر بریدن حیوانات برای اطعام دیگران بطور نمونه وار برای حجاج ازین ناحیه هم مهم است که تمام مناسکی که حاجی در دهه اول ذی الحجة بخصوص در سه روز آخر دهه، یعنی روز ترویبه، عرفه، قربان، در مکه و مدینه انجام میدهند، بطور شکلی میدان مبارزه ای را نشان میدهد که مرحله به مرحله پیش روی حاجی قرار دارد.

حاجی با عبادت و تلاش های تذکیه متمادی به روز عرفه که یک روز قبل از عید قربان است و زیارت سیدنا امام حسین (ع) که در روز عرفه است، مبادرت میورزد.

بدون شک و تردید سردار و سمبول عظمت و قربانی عظیم زندگی و شهادت بزرگ مرد اسلام سیدنا امام حسین (ع) است که حاجی به زیارت آن پرداخته و یادی از سمبول و نمونه از خود گذری آنحضرت میکند.

عید قربان نیز همانند عید فطر در میان مسلمانان جهان از جایگاه و ویژگی های خاص برخوردار است. میتوان گفت این عید بعد از عید فطر دومین عید رسمی مسلمانان جهان است.

قربانی در نزد امام ابو حنیفه (رح) واجب و به نزد امام ابو یوسف و امام محمد (رحمهما الله) سنت مؤکده است.

قربان برچه کسی واجب است ؟

قربانی بر شخص مسلمان، آزاد، مقیم، غنی و توانگر واجب است. و در وجوب قربانی این شرط نیست که يك سال کامل بر نصاب سپری گردد. بلکه اگر شخص مسلمان در روز عید قربان نیز افزون بر نیازمندیهای اصلی خویش مالک مقدار نصاب بود، قربانی بروی واجب میشود.

وقت قربانی: از طلوع صبح روز دهم ذی الحجة «روز اول عید» آغاز و تا پیش از غروب روز دوازدهم ذی الحجة «روز آخر عید» ادامه می یابد.

برای مردم شهر ها و قریه های بزرگ جواز ندارد که قربانی ها را قبل از نماز عید ذبح کنند، اما برای مردم قریه های کوچکی که در آنها نماز عید واجب نیست، جائز است که قربانی را بعد از طلوع صبح ذبح نمایند. بهتر و افضل است تا قربانی به روز اول عید قربان و سپس در روز دوم، و سپس در روز سوم ذبح گردد. مستحب است که شخص قربانی خود را خودش ذبح کند؛ اگر در ذبح کردن و کشتن حیوان مشکل دارد درینصورت بهتر است که از غیر خویش در این رابطه کمک جست و اما بهتر و لازم است تا در وقت ذبح بر سر قربانی خویش حاضر باشد.

ذبح و کشتن قربانی در روز قربانی مستحب است. اگر ذبح به شب صورت گرفت کراهیت دارد. اگر نماز عید به روی سببی از اسباب معطل گردانیده شد، پس ذبح قربانی بعد از زوال خورشید جائز است. اگر در شهری جماعت های روز عید متعدد گردید، ذبح کردن قربانی بعد از اولین نمازی که در این شهر خوانده شده است جواز دارد.

حیوان که برای قربانی انتخاب میشود باید از جمله چهارپایان چون شتر، گاو، گاو میش و گوسفند باشد. ذبح حیوان وحشی در قربانی جواز ندارد.

ذبح گوسفند در قربانی برای يك نفر بسنده است.

شتر و گاو و گاو میش از جای هفت کس بسنده است، به شرط اینکه سهم هر کدام از آنها يك هفتم آن باشد. پس اگر سهم یکی از آنان از يك هفتم کم گردید، قربانی تمام آنان صحیح نمی شود

کشتن و ذبح کردن گاو، گاو میش، و شتر در قربانی از جای هفت شخص فقط در صورتی درست است که هر کدام از آنان با ذبح کردن آن اراده قربت بسوی خدای عزوجل و هدف قربانی را داشته باشند. در روایت هم آمده که اگر چنانچه یکی از آنان اراده آنرا داشت تا از گوشت آن استفاده نماید، پس قربانی تمام آنها صحیح نمی شود. در هر عمل نیت اساس و شرط تعیین کننده دارد و شرع ظاهر را مبیند و بر دلها الله تعالی دانا است.

قربانی از گوسفند فقط در آن گوسفندی جواز دارد که يك سال تمام را کامل نموده و در سال دوم داخل شده باشد. در قربانی؛ ذبح کردن گوسفند میش هشت- نه ماهه ای که اگر سال بروی گذشته باشد، و چنان چاق و فربه باشد که يك ساله به نظر آید، جائز است.

گاو و گاو میشی که برای قربانی تعیین میشود باید دو سال را کامل نموده و در سال سوم داخل شده باشد. شتری که برای قربانی تعیین گردیده باید پنج سال را تکمیل نموده و در سال ششم داخل شده باشد. افضل است تا حیوانی که برای قربانی ذبح می شود، چاق و فربه بوده از تمام عیبهایی و سالم بوده باشد. آن حیوانی که خلقتاً شاخ ندارد (حیوان جماء)، ذبح آن برای قربانی جائز است.

ذبح حیوانی که بعضی از شاخ آن شکسته و قطع شده باشد جواز دارد. اما اگر شکستگی به مخ و مغز حیوان رسیده بود، پس ذبح آن برای قربانی صحت ندارد.

ذبح حیوان خصی شده برای قربانی اولی و احسن است.

ذبح حیوان گرگینی برای قربانی به شرط اینکه چاق و فربه باشد جواز دارد.

ذبح حیوان و چارپا دیوانه جواز دارد، اگر دیوانگی وی، وی را از چریدن باز نمی داشته و لاغر نباشد. ذبح حیوان لنگ، نا بینا و یک چشم در قربانی جواز ندارد. اما اگر حیوان لنگی که با سه پای خویش راه می رود، و پای چهارم را بر زمین می گذارد، تا به وسیله آن بر راه رفتن یاری بجوید، ذبح آن برای قربانی جواز دارد. در مورد منع ذبح حیوان لاغر که لاغری آن بحدی رسیده است که در استخوان وی مغزی نیست، برای قربانی جواز ندارد.

ذبح حیوانی که گوش و یا دم آن قطع شده است، برای قربانی جواز ندارد.

ذبح و کشتن حیوانی که اکثر گوش وی، یا اکثر دم وی از بین رفته است برای قربانی جواز ندارد. اما اگر دو سوم گوش آن باقی ماند و يك سوم آن از بین رفت، پس ذبح آن برای قربانی صحیح است.

ذبح حیوانی که دندانهای آن شکسته است برای قربانی جواز ندارد. اما اگر اکثر دندانهای آن باقی مانده بود، پس ذبح آن برای قربانی صحت دارد.

همچنین ذبح حیوانی که خلقتاً دارای گوش نیست برای قربانی جواز ندارد.

همچنین قربانی حیوانی که سر پستانهای آن قطع شده است صحت ندارد.

مصرف گوشت و پوست قربانی:

برای قربان کننده جائز است تا از گوشتهای قربانی خویش بخورد.

همچنین برای او جائز است تا فقراء و اغنیاء را از گوشتهای قربان طعام کند.

افضل این است که گوشتهای قربان را به سه قسمت تقسیم نماید:

يك قسمت آنرا صدقه دهد، و يك قسمت آنرا برای خود و خانواده خویش ذخیره کند، و قسمت دیگر را برای نزدیکان و دوستان خویش بفرستد.

اگر تمام گوشتهای قربان؛ صدقه داده شود، این عمل کرد افضل است. و ضمناً اگر تمام گوشتهای قربانی را برای خود و خانواده خویش ذخیره کرد، این نیز جواز دارد.

باید یاددهانی کرد که اگر در اجرای قربانی نذر شرعی کرده شده باشد، برای نذر کننده مطلقاً خوردن از آن حلال نیست، بلکه باید تمام آنرا صدقه دهد. و همچنان برای قربانی کننده جائز است تا پوست قربانی را برای استفاده خود به کار گیرد، و یا پوست آنرا به شخص غنی ای اهداء کند.

و لیکن اگر پوست قربانی را فروخت پس؛ بروی واجب است تا بهای آنرا صدقه دهد.

مزد قصاب را از گوشتهای قربانی نپردازد، نه از بهای پوست آن.

در میان کشورهای اسلامی عید قربان بنام عیدالاضحی و عید قربان خوانده میشود. در تمامی کشورهای مسلمان به مناسبت این عید حداقل دو روز تعطیل رسمی است. در عربستان سعودی که بیشترین مراسم عید قربان درین کشور که مهد اسلام است با تعطیلات به پنج روزه و در کشورهای حاشیه خلیج فارس نیز به سه روز میرسد، اجرا، میشوند. بسیاری از مردم عربستان به مناسبت این روز سرهای خود را می تراشند، به زیارت خانه خدا و مسجدالنبی می روند و ضمن پوشیدن لباس تمیز و عموماً نو و جدید به دیدار یکدیگر می رفته و عید را به یکدیگر تبریک می گویند. بزرگان به خوردان عیدی می دهند و همچنان بسیاری از خانواده ها به مناسبت روزهای تعطیل عید سعید قربان، به پروگرامهای سفری می پردازند.

د پائو شمیره: له ۴ تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولی

مسلمانان در روز های عید قربان مطابق به توان مالی خویش به قربانی حیوانات نموده و مناسک الهی را به جا می آورند. بنابر احصائیه تعداد حیوانات قربانی شده در عربستان بر علاوه قربانی حاجیان در برخی از سالها به بیش از دو میلیون دام می رسد. شاعر گرانمایه ای میفرماید:

عید قربان گرچه آیین خلیل آزر است - ملت اسلام را امروز زیب و زیور است
حبذا عیدی که سرخ از خون قربانی او - گونه اسلام و روی ملت پیغمبر است
حبذا روزی که ابراهیم را در کوی دوست - ذبح اسماعیل از یک گوسفند آسان تر است
سعی تو مشکور باد و حج تو مبرور باد - در حریمی کز شرافت کعبه را تاج سر است

« صبوری »

برما مسلمانان است تا با فرارسیدن این روز های خجسته و درس عبرت و قربانی به رسالت خویش درین دنیایی فانی متوجه شده و رسالت ایمانی، انسانی، اسلامی و افغانی خویش را به بر بنیاد احکام قرآنی بدون افراط و تفریط انجام دهیم.

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ - پس برای پروردگار خویش نماز بگذار، و قربانی کن. (سوره کوثر-۲).

درین جاء میخواستیم با استفاده از فرصت عید سعید قربان: این عید عبادت و بندگی و این عید اطاعت از فرمان رب العزت را از صمیم قلب برای همه مسلمانان جهان، بخصوص هموطنان عزیز؛ مبارک باد گفته و از درگاه ایزد متعال برای کشور، مردم مان و جهان خواهان صلح و آرامش، تفاهم نیک، خیر و سعادت شده و به موفقیت اهل خیر را در خدمت به اهداف فوق انسانی از درگاه ایزد متعال تمنا نمایم.
آمین یا رب العالمین

د پائو شمیره: له ۵ تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ